

L' habitatge en el centre de la lluita de classes

La Llei d'Habitatge 2 anys després

El 24 de maig de 2023 es va aprovar la Llei d'Habitatge, en vigílies d'unes eleccions municipals i autonòmiques en algunes Comunitats. En pràcticament 2 mesos es compliran 2 anys de la posada en funcionament de la Llei, els resultats són desastrosos: si abans de la Llei la situació ja era insostenible, avui el preu mitjà del lloguer a tot Espanya és un 11% més car. En ciutats com Barcelona, Madrid, Màlaga, Palma o València el preu del lloguer suposa més de la meitat del sou d'un treballador mitjà. A Barcelona, a partir de la nova Llei, han augmentat un 45% els lloguers de temporada. Carme Arcarazo, explicava el que permet el redactat d'aquesta Llei:

"Existeixen dos mercats, un "regulat" i un altre desregulat, que és el de temporada. Quan s'aprova la Llei d'Habitatge amb aquest "forat", nosaltres som els primers que ens alertem. Hi ha molta gent que està interessada que la regulació fracassi per dir: "Veieu?, això no funciona", per provocar que en els següents 40/50 anys ningú més ho intenti. Aquí el fort és que aquesta Llei s'aprova tot just fa un any, i tothom sabia que passaria això, tothom sabia que hi hauria una gran part del mercat "regulat" que es passaria a aquest mercat ultra precari, on et poden fer fora en qualsevol moment i els preus són totalment desorbitats. Encara tenim un PSOE que no vol regular els lloguers. Això no va de perseguir el frau, va d'eliminar els incentius. Si algú vol crear habitatge temporal, perfecte, però que l'hagi de posar al mateix preu que un lloguer corrent perquè no hi hagi incentius per canviar al mercat desregulat".

La qüestió és aquesta, no podem pretendre que sota el "bonisme" dels propieta-

ris, que la majoria són grans tenidors i fons voltor, vagi a canviar la situació. Ha d'existir una legislació sense resquicis i que no deixi a voluntat de cada Comunitat Autònoma la seva aplicació. La Llei ha generat un retorn dels propietaris cap als lloguers temporals i per habitacions per eludir les limitacions de la Llei. És a dir, cada vegada més, trobes pisos ofertats on pots estar com a molt 11 mesos o que el que abans era el teu pis ara s'hagi segmentat en 4 o més habitacions per treure una rendibilitat molt més alta.

On som?

La insostenibilitat de la situació d'accés a l'habitatge és transversal, tota la classe treballadora es veu afectada, amb el focus en els sectors més precaris com la joventut, els immigrants o les dones, però també amb els jubilats. Encara que hi hagi un percentatge mínim de jubilats que viuen de lloguer, sobretot aquells que han estat veïns de tota la vida en barris centrals de grans ciutats, la crisi de l'habitatge els afecta profundament. La compra massiva d'edificis sencers per part de fons voltor posa en qüestió els lloguers assequibles de "tota la vida" que han tingut alguns jubilats. El fons d'inversió no els hi renova i, a més, els expulsa per crear pisos turístics. El mercat, amb una oferta tan reduïda, i la capacitat econòmica de la gent gran, fa que trobar un habitatge sigui un infern, més encara davant la negativa de molts propietaris de llogar a jubilats.

Actualment, les generacions de joves que han viscut la crisi del 2008, les polítiques d'austeritat posteriors, la crisi del COVID-19 i la inflació disparada, enfronten també la major crisi d'accés a l'habitatge després de la Dictadura. L'informe "Un problema com una casa" del

Consell de la Joventut d'Espanya, mostra xifres significatives sobre la situació. Un 27,4% de joves es troba en risc de pobresa o exclusió social. Els joves nascuts el 2000 en endavant, experimenten a partir dels 20 anys un creixement econòmic 40% inferior del que disposaven els nascuts als 60. L'edat mitjana d'emancipació és de 30,4 anys, enfront dels 26,3 de mitjana europea, ja que sent el sou mitjà d'un jove de 30 anys 1.005 euros, fa que per poder viure només s'hagi de destinar més del 100% del salari.

Si després de la crisi del 2008 la lluita pel dret a l'habitatge es va concentrar en les afectacions per la hipoteca, avui es concentren en la qüestió del lloguer, encara que no sigui l'únic problema. El que també ens fa entendre com s'expressen les mobilitzacions i com ha canviat el model especulatiu d'habitatge, amb el canvi dels bancs als fons voltor com a principals propietaris. El 70% dels joves viuen de lloguer, un 15% estan hipotecats, un 10% la tenen comprada i un 5% l'han heretat. Com a conseqüències de preus i salaris un 87% de joves comparteix habitatge, on al voltant d'un 42%, el comparteixen amb 3 o 4 persones. Hi ha una veritable agudització de les condicions de vida la joventut treballadora, sent aquest la principal preocupació de la joventut.

Què diu el Govern

Després de les mobilitzacions massives d'octubre a Madrid i del novembre de l'any passat a Barcelona, tants governs autonòmics, municipals o el central es van posar mans a l'obra per donar resposta a una demostració de ràbia i fúria de la població. A Catalunya, després de la victòria del PSC, Salvador Illa ha promès la construcció de 50.000 habitat-

Per subscriure't a la Carta Setmanal del POSI

Si no la reps, et convidem que la rebes cada setmana. Si la reps, et proposem que subscrivis altres companys i companyes a qui els pugui interessar. L'elaboració i tramesa d'aquesta Carta suposa algunes despeses. El POSI, que l'edita, no rep ni demana subvencions. La nostra activitat i publicacions són finançades exclusivament per treballadors i treballadores. Et demanem un suport de 5 euros (o més, si vols) a l'any per donar suport a la publicació d'aquesta Carta Setmanal. El nostre compte a La Caixa és ES53 2100 2812 51 0200071314 (indicant suport Carta Setmanal)

Per rebre la Carta envia un correu a info@posicuarta.org
Contacta a través de <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

ges públics per al 2030, augmentant els terrenys per a la construcció, agilitant l'execució d'obres i promovent la col·laboració publicprivada. D'altra banda, el Govern de Pedro Sánchez, el passat gener, declarava una sèrie de mesures per "enfortir" el dret a l'habitatge, entre les quals incloïa: increment de l'oferta d'habitatge, exempcions fiscals a aquells propietaris que lloguin els seus habitatges a preus assequibles del 100%, limitar la compra per estrangers no residents i regular els lloguers turístics. Tant el Govern central com el de Catalunya ofereixen suposades mesures futuribles, una cosa que ve ocorrent recurrentment no només amb l'habitatge, però que acaben sense donar resposta a la crisi d'accés a l'habitatge. A més, se centren en la construcció d'habitatge públic (sense cap pla detallat), incentius per als propietaris amb exempcions fiscals o mesures com la prohibició per part d'estrangers no residents que ja per endavant se sap que són perfectament eludibles.

Les manifestacions del 5A i el futur de la lluita per l'habitatge

En primer lloc, cal assenyalar que l'incipient moviment pel dret a l'habitatge està molt atomitzat, el Sindicat de Llogateres és actualment el que major poder de convocatòria, línia política i d'intervenció té a tot l'Estat. Existeix, per tant, moltes confluències i organitzacions en aquest terreny, la qual cosa fa que no sigui fàcil cercar la unitat entre elles i, per tant, una orientació comuna per a l'acció.

Al voltant de la qüestió de l'habitatge hi ha unes pressions increïbles, les quals fan titubejar i fins i tot doblegar organitzacions que suposadament defensen el dret a l'habitatge. Per exemple, amb el debat de l'ocupació, creat a consciència

per enfrontar la classe treballadora per organitzacions polítiques al costat de la maquinària mediàtica. Sobre la defensa de l'ocupació generalitzada d'habitatge com una de les sortides a la problemàtica, suposa un seriós obstacle per avançar en el moviment de l'habitatge, ja que hi ha amplis sectors de la classe treballadora que perceben el seu segon habitatge o habitatge principal com l'estalvi de tota la seva vida, aconseguit amb el seu treball i anys d'hipoteca. La qual cosa no ens fa estar en contra d'aquells que ocupin habitatges de bancs o especuladors davant la necessitat d'un habitatge. Però si a atacar la fal·làcia del debat de l'ocupació, quan ara per ara només afecta un 0'057% dels propietaris. Els veritables delinqüents que campen a la seva amplada i agreugen el problema són els Fons voltor i els grans tenidors, que actuen com a cacics del mercat de l'habitatge.

Les manifestacions pel dret a l'habitatge han regat els carrers de la majoria de les capitals de província de tot l'Estat. Per primera vegada se celebren manifestacions per l'habitatge a nivell estatal, han estat 42 ciutats les que s'han posat en peu per dir prou: baixem els lloguers, recuperem els habitatges buits, necessitem posar fi a la compravenda especulativa i ampliar el parc públic d'habitatge. Cents de milers als carrers han demostrat la necessitat de mesures urgents i que davant d'uns governs que aborden el problema amb mesures tèbies que fan el joc a la patronal, la societat ha sortit a dir que al voltant de l'habitatge hi ha un conflicte d'interessos, i que mentre sigui un negoci que enriqueix uns pocs, mai serà un dret per a la majoria.

Totes les organitzacions que volen defensar la classe treballadora i, en especial els sindicats, han de posar en primer lloc la lluita pel dret real a l'habitatge

La creació d'un servei públic d'habitatges de lloguer assequibles és una necessitat imperiosa. L'especulació desenfrenada en el terreny de l'habitatge fa que el jovent i la classe treballadora no puguem tenir accés a un habitatge i que els més grans siguin cada dia expulsats dels seus habitatges per propietaris que volen "treure-les al mercat" a preus especulatius. Els intents de "regular" el mercat de l'habitatge han fracassat. Els especuladors busquen qualsevol resquici legal (com el recurs a la figura del "lloguer

temporal") per alimentar el seu negoci. Només mesures que intervinguin sobre els habitatges buits, expropiant els que estan en mans de fons voltor poden donar una sortida al problema. A més, cal construir milers d'habitatges socials. Un estudi recentment publicat explica que Espanya necessitaria 814.000 habitatges assequibles i socials per pal·liar l'actual crisi d'habitatge, i sumar un altre milió per atenuar la situació en els pròxims 10 anys. Per a això es requeriria un esforç inversor al voltant de 250.000 milions d'euros. El govern diu que no hi ha diners per finançar aquest esforç. Però, juntament amb els altres governs europeus, ha trobat sense cap dificultat fins a 800.000 milions per a despesa en armament, uns diners que aniran en la seva majoria a engreixar els resultats de la indústria militar americana (a la qual Europa compra ara un 80% de les seves armes). La lluita pel dret a l'habitatge està relacionada amb el combat contra la despesa militar.

Necessitem tots aquests diners per construir habitatge públic, alhora que s'acabi el privilegi dels fons voltor i els grans tenidors. La sortida passa per la inversió necessària en habitatge públic, la baixada real dels lloguers i l'expropiació dels habitatges buits dels fons voltor, la banca i els grans tenidors per posar en disposició de la població.

